

Washington, DC, 2015. március 24.

Átlátszó.hu szerkesztősége

Tisztelt Szerkesztőség!

Köszönjük érdeklődésüket a The Hungary Initiatives Foundation (HIF) működésével kapcsolatban. Ez ismét lehetőséget nyújt arra, hogy immáron sokadik alkalommal megválaszoljuk ugyanazokat a kérdéseket, amelyeket a magyar média, valamint parlamenti pártok képviselői a HIF 2012-ben történt alapítását követően rendszeresen feltesznek. Ennek ellenére változatlanul számos félreértés kering a médiában arról, hogy az Alapítvány milyen munkát végez az Egyesült Államokban.

Válaszunkban röviden leírjuk az Alapítvány jogi hátterét, mellékeljük a támogató dokumentumokat. Az anyaghoz csatoljuk a 2013-2015 között támogatott szervezetek és magánszemélyek listáját.

A Hungary Initiatives Foundation közhasznú munkát végző, ún. *public charity* szervezet. Jellegének, tevékenységének és működésének megfelelően az Egyesült Államok adóhatósága (Internal Revenue Services – IRS) megadta számunkra a közhasznú (jótékonyági célzatú) szervezeteket megillető adómentességi státuszt (IRC /Internal Revenue Code of 1954/ 501.c.3. szakasza). Ennek a jelentősége túlmutat a pénzügyi előnyökön. Az Egyesült Államok nonprofit szervezeti világában ez a státusz az egyértelmű elismerése az adott szervezet jótékonykodási és nem politikai természetének az amerikai szövetségi állam részéről. Az Alapítvány adómentességi státusszal rendelkezik Washington, D.C-ben is, ahol a szervezet operatív központja regisztrálásra került. Bármilyen természetű politikai és/vagy lobby tevékenység azonnali szankciót vonna maga után, aminek az első lépése a charity (jótékonyági) státusz elvesztése lenne. Ráadásul az amerikai szabályok kevés helyet hagynak az értelmezésre, mert mind a vonatkozó adótörvények, mind a külföldi ügynökökről szóló törvény (un. FARA-Foreign Agent Registration Act) egyértelműen meghatározzák mi minősül politikai tevékenységnek és lobbizásnak.

Az Alapítvány megalakulásakor a Kuratórium mintegy másfél tucat dokumentumot fogadott el; a támogatási politikától az összeférhetetlenséget szabályozó dokumentumig és a könyvelési szabályzatig, amelyeket az Egyesült Államok jogszabályai megkövetelnek. Ezek betartását folyamatosan és rendszeresen ellenőrzik. Honlapunkon megtalálhatják az alapítvány Program Policy c. dokumentumát (<http://www.hungaryfoundation.org/programs-projects/program-policy>), amely meghatározza azokat a program irányokat, amelyeket az Alapítvány támogathat. A honlapon megtalálhatják továbbá a Funding Policy c. iratot (<http://www.hungaryfoundation.org/programs-projects/funding-policy>), amely a támogatás általános körülményeit írja le, külön foglalkozva azokkal a feltételekkel, amik kizárják a támogatást. Külön felhívjuk a figyelmüket a „*Prohibited use of assets and grants*” című részre. Mellékelünk továbbá egy adományozásról szóló szerződési mintát is, amely világosan rendelkezik a támogatás felhasználási módjáról és céljáról (1. sz. melléklet).

A honlap „How to Apply” szekciója további részletes információkat tartalmaz egyrészt a kiírási körülményekről, a megkövetelt dokumentációról, a döntéshozatal módjáról (<http://www.hungaryfoundation.org/programs-projects/Howtoapply>).

A támogatásokkal kapcsolatban fontosnak tartjuk aláhúzni; azokban az esetekben, ahol a támogatott nem egy amerikai-magyar szervezet, ott is valamilyen magyar vonatkozásnak kell lennie ahhoz, hogy az Alapítvány erőforrásokat biztosítson a programhoz. Nemrégiben a sajtó sokat foglalkozott azzal, hogy az Alapítvány támogatta a McCain Intézetet. Valóban; 2013-ban a Kuratórium megszavazta, hogy a HIF hozzon Magyarországról egy olyan alkalmas jelöltet, aki részt vehet a McCain Intézet „Next Generation Leadership” programjában. Ez egy 9 hónapos munka- és kapcsolatépítési program egy, a karrierje középső fázisában lévő, közélettel foglalkozó professzionális személy számára. Tehát nem a McCain Intézetet támogatja a HIF, hanem lehetőséget nyújt egy magyar szakember számára. Ugyanilyen megállapodásunk van a German Marshall Fund Transatlantic Academy nevű szervezetével magyar szakemberek, gyakornokok kihozatalára és elhelyezésére. Egy harmadik, ebbe a koncepcióba illeszkedő program fiatal magyar jogászok, alkotmányjogászok tapasztalatszerzése a „Center for the Study of the Presidency and Congress” nevű think-tanken keresztül.

Mint minden ilyen tevékenységet végző alapítványnál, a HIF-nél is kétféle módon nyújt támogatást:

- (1) az alapítvány meghirdet támogatási lehetőségeket vagy saját programot, amelyekre a kiírási feltételek szerint lehet jelentkezni („solicited programs”);
- (2) kiírás nélkül támogatási kérelmet nyújtanak be („unsolicited requests”). Minden esetben az ún. Támogatási Bizottság (Grant Committee) javaslata kerül végső jóváhagyásra a Kuratórium elé.

A HIF a következő területeken hirdet támogatási lehetőségeket, illetve fogad el önálló jelentkezéseket:

1. Közösségépítés (pl. fesztiválok, website-fejlesztés, magyar iskolák, óvodák, nyelvi programok, cserkészmozgalom, klubok);
2. Nemzeti örökség megőrzése (pl. Népművészet, népi kultúra, oral history, archiválás-dokumentálás, stb.)
3. Kultúra-művészet;
4. Ösztöndíj (pl. Fulbright, Magyar-Amerikai Koalíció Kongresszusi Gyakornok Program, az alapítvány saját ösztöndíj programjai, McCain Intézet, stb.);
5. Oktatás-kutatás (részben átfedésben az ösztöndíj programmal, kutatóintézetek és egyetemek közötti együttműködés, konferenciatámogatás, stb.)

Az elmúlt két év támogatási listáját megtalálják a 2. sz. mellékletben.

Végezetül: az Alapítvány két jogcímen két alkalommal kapott forrást a magyar kormánytól, amely a 1522/2012. (XI.28.) Korm. határozat útján rendelkezett az alapítvány támogatásáról. Első alkalommal 2013. március 01-én 15 millió USD **alapítói vagyron** került átutalásra; majd 2013. május 7-én 4.919.247,79 USD került átutalásra

adományként, melyet a HIF a támogatási szerződésekre meghatározott Áht. szabályok szerint, szerződés megkötését követően kapott meg. Az alapítvány az alapítói vagyomból nem költött egy fillért sem, az befektetésre került az Egyesült Államokban, egy nonprofit szektorra szakosodott befektetési alapnál (Vanguard). A támogatási szerződés alapján érkezett forrást költöttük eddig, azzal az Áht. és annak végrehajtási rendelete alapján rendszeresen köteles beszámolni (az első részbeszámoló tavaly nyáron került benyújtásra a Miniszterelnökség részére). A beszámolók erről szólnak. A fentieken kívül semmilyen más jogcímen, semmilyen más magyar állami vagy egyéb szervezettől költségvetési forrásból származó juttatást nem kaptunk.